

AFETLERDE ERGOTERAPİ

Prof.Dr. Esra AKI

H.Ü Sağlık Bilimleri Fakültesi

Ergoterapi Bölümü

Ergoterapi Nedir?

Anlamlı ve amaçlı aktivitelerle sağlığı ve refahı geliştiren kişi merkezli bir sağlık mesleğidir.

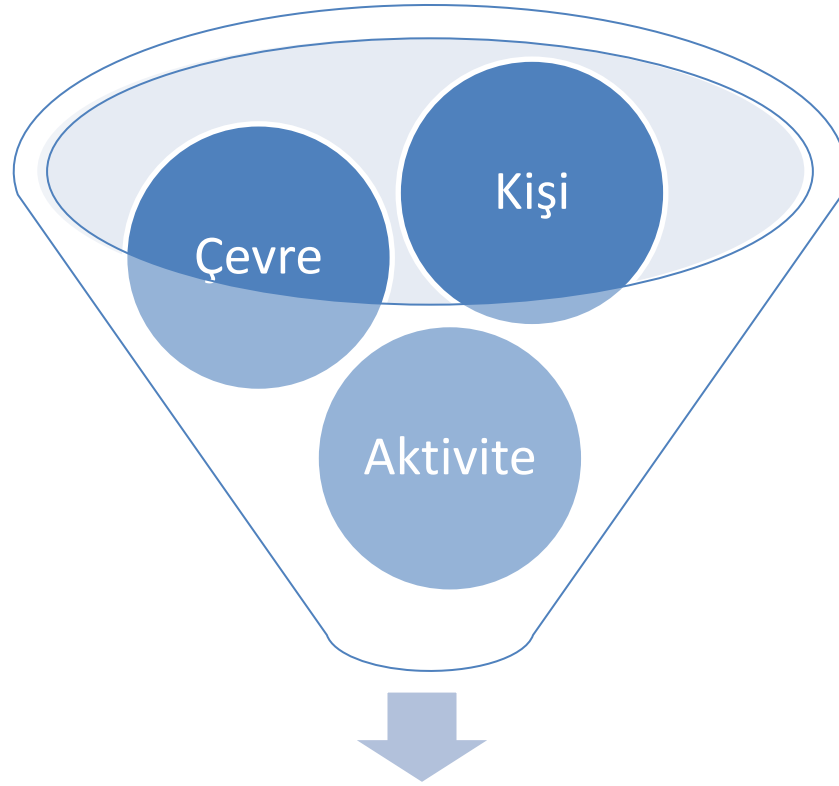
Ergoterapinin temel amacı kişilerin günlük yaşam aktivitelerine katılımını sağlamaktır.

Ergoterapistler kişi ve toplulukların istedikleri, ihtiyaç duydukları veya kendilerinden beklenen aktiviteleri yapabilme becerilerini geliştirerek veya aktiviteyi ya da çevreyi kişilerin katılımını daha iyi sağlayabilecek şekilde düzenleyerek bu amaca ulaşırlar.

Ergoterapistler,

- Herhangi bir sağlık problemi nedeniyle vücut yapı ve işlevlerinde bozukluğu olan,
- Yer aldığı sosyal ya da kültürel azınlık grup nedeniyle toplumdan dışlanmış,
- Katılımı kısıtlanmış yada
- Herhangi bir sağlık problemi olmayan
tüm kişilerin sağlık ve iyilik halini sağlamak,
sürdürmek ve geliştirmek amacıyla çalışır.

Ergoterapi müdahaleleri nasıl planlanır?

Kişi Merkezli Aktivite Temelli
İhtiyaca Yönelik Müdahale

- ✓ Afet öncesi, sırası ve sonrasında ergoterapinin rolü nedir?
- ✓ Ergoterapist ne zaman, nerede ve nasıl yer alır?

Afetler kişilerin ve toplumların aktivite performanslarına uzun ve kısa dönemde önemli ölçüde olumsuz etki etmektedir.

Ergoterapinin odağı yaşam rolleri ve aktivite katılımını desteklemek ve yaşam kalitesini artırmaktır.

Afet süreci

Etki öncesi dönem

Etki dönemi*

Arama-kurtarma

Toparlanma

Yeniden yapılanma dönemi

Afet – Aktivite – Katılım

Afetler bireylerin ve toplumların/toplulukların adaptif aktivite performanslarını olumsuz etkiler.

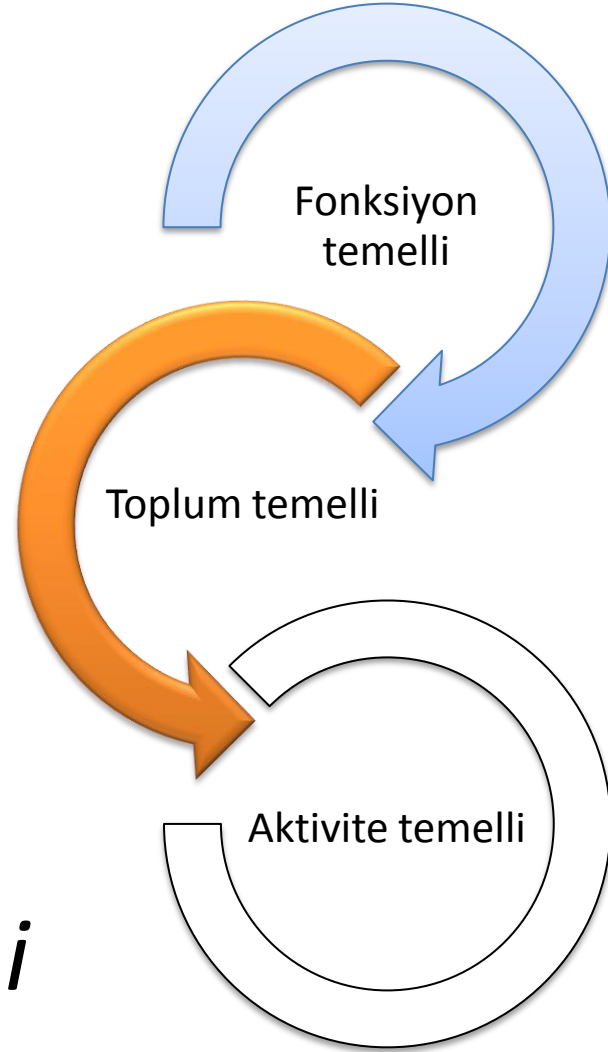
Aktivite rolleri, alışkanlık paternleri ve rutinleri kesintiye uğrar.

Aktivitelerin gerçekleştiği çevrede değişiklikler meydana gelir.

Aktivitelere katılım afetlere cevap ve toparlanmayı olumlu etkiler.

Ergoterapi ile optimal aktivite performansına geri dönüş sağlanır.

*Ergoterapi
potansiyelinin önemi*

Afetlerin 3 Fazında Ergoterapi Müdahaleleri

Hazırlık

Afet öncesi

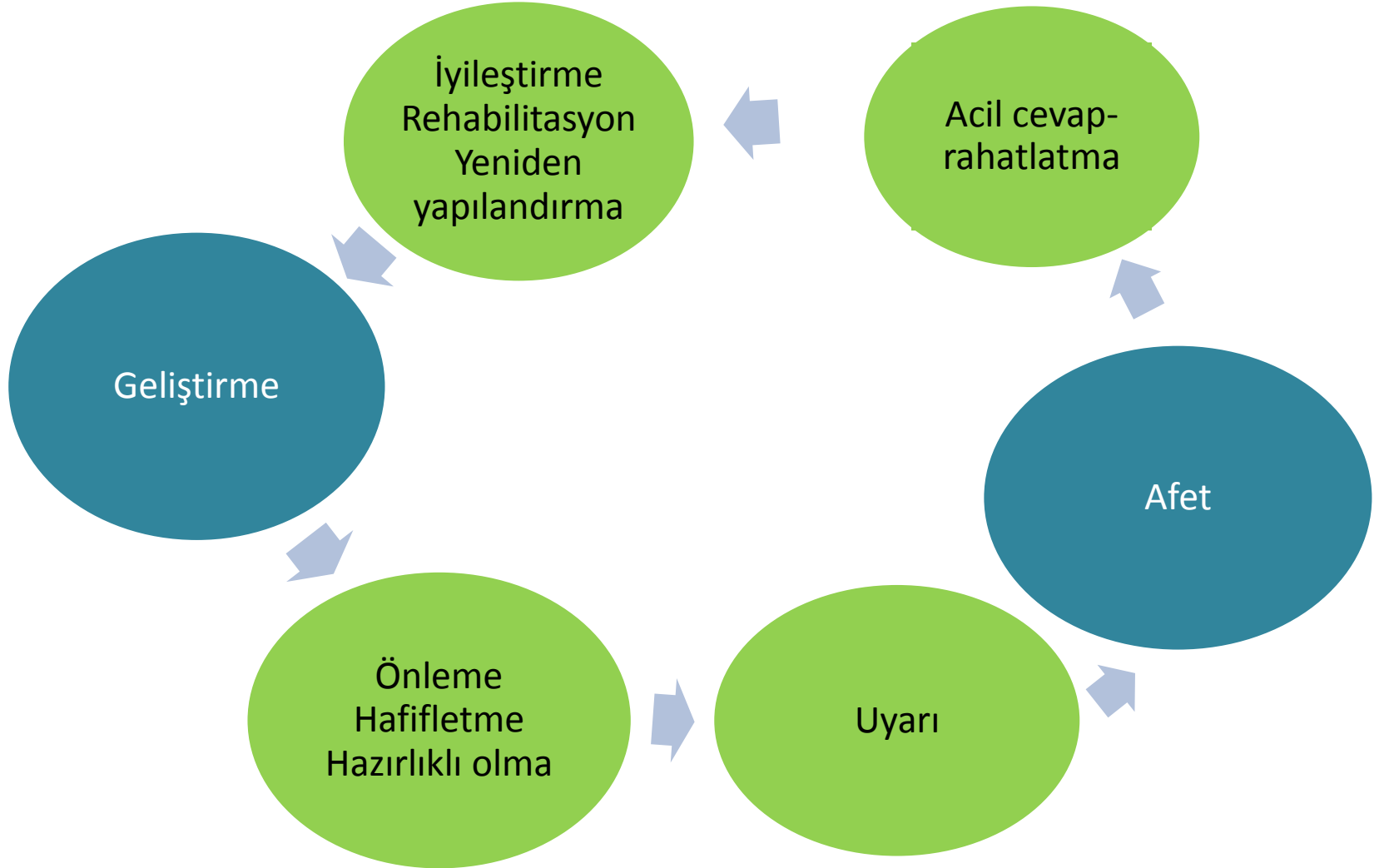
Acil Cevap Oluşturma

Afet sırası

**Toparlanma, Rehabilitasyon ve Yeniden
Yapılandırma**

Afet sonrası

Afetlere hazırlıklı olma ve cevap oluşturma şeması

Hazırlık

Afet öncesi

- Toplum, organizasyonlar ve ev düzeyinde güvenlik ve normalleştirme müdahaleleri planlama
 - İşverenlere acil durum eğitimi, gerekli destek ve ekipmanın belirlenmesi ve sağlanması (!engelliler)
- Zaman içinde tehdit seviyesini değiştirme/fleksibilite
 - AKİVİTE ANALİZİ

Acil Cevap Oluşturma

Afet sırası

- Hareket ve duysal engeli olan kişilerin geçici olarak emniyetli bölgelere taşınması *
- Bağımsız yaşam için gerekli çevresel düzenlemeler
- Planlanan sistem içinde engelleri kaldırmak/en aza indirmek (mobilite limitasyonu olan kişilerin tuvaletin yakınına yerleştirilmeleri vb.)
- Özel gereksinimi olan bireylere yiyecek, yer ve bakımın sağlanması
- Stresle başa çıkma, aktivite destek grupları

Aktivite;

- Katılım için adaptasyon geliştirmede öncül rol oynar.
- Afetzedelere kaybolan kontrol duygusunu yeniden kazandırır.
- Yapılandırılmış aktiviteler (başkalarına yardım etmek gibi) kişileri şok ve inkardan uzaklaştırır.
- Telaş, heyecan ve gelecek ile ilgili kaygı kontrolünü sağlar.

Toparlanma, Rehabilitasyon ve Yeniden Yapılandırma

Afet sonrası

Stres reaksiyonları

PTSB

AKTİVİTE DİSFONKSİYONU

Kendini terapötik kullanma (Clarke)

- . Günlük yaşam rollerindeki becerileri artırma
 - . Bağımsız yaşam için cesaretlendirme
- . Emosyonel ve sosyal geri çekilmeyi azaltma
- . Sosyal ve kişilerarası becerileri geliştirme

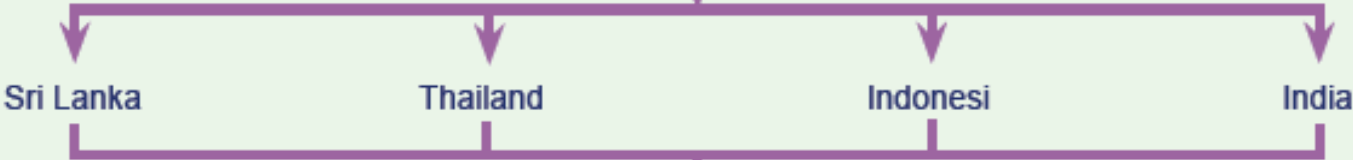

KATILIM

WFOT

Executive Programme

DP&R Master Project

National Action Plans
(Incorporating National Guidelines and Objectives)

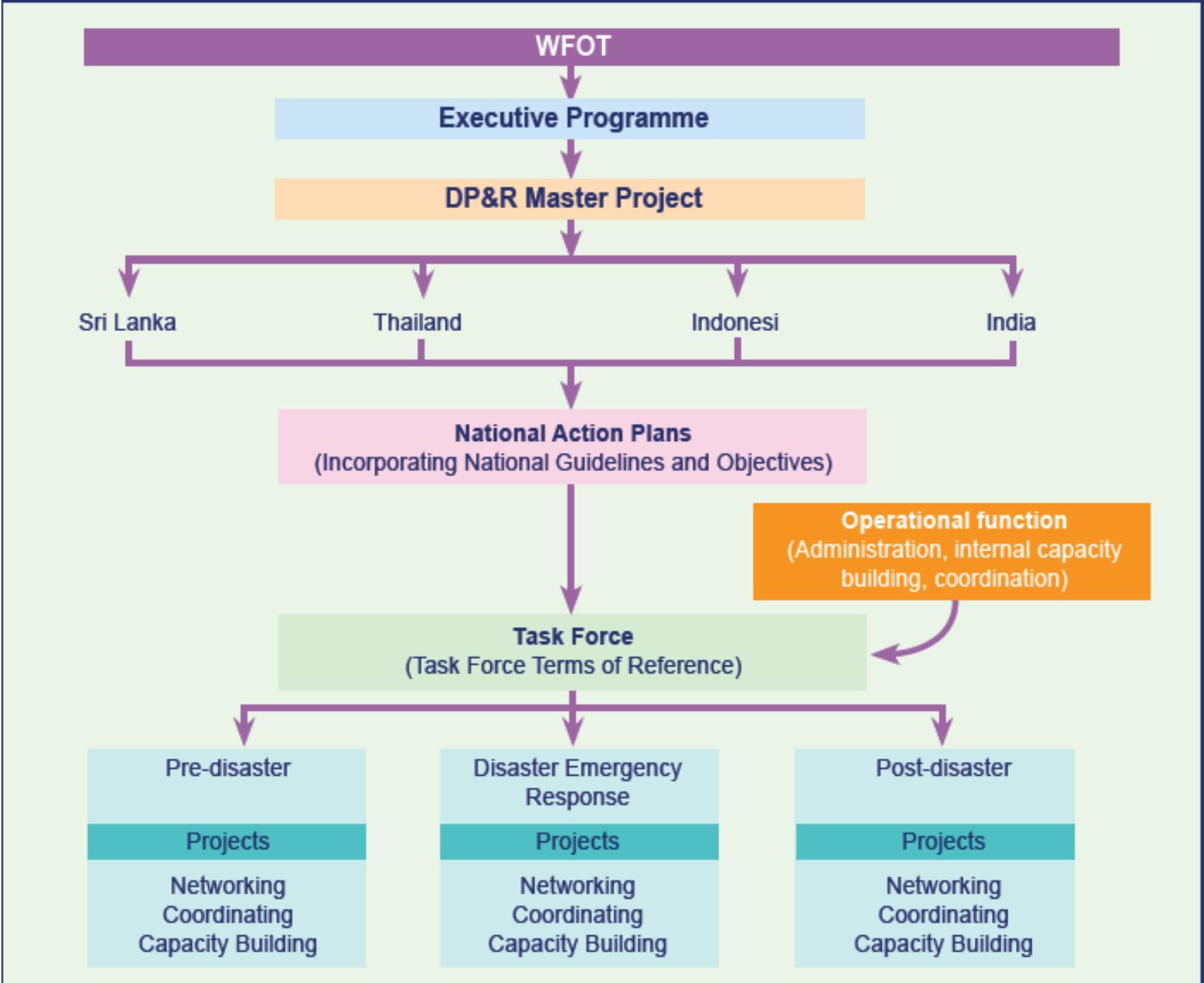
Operational function
(Administration, internal capacity building, coordination)

Task Force
(Task Force Terms of Reference)

Pre-disaster
Projects
Networking
Coordinating
Capacity Building

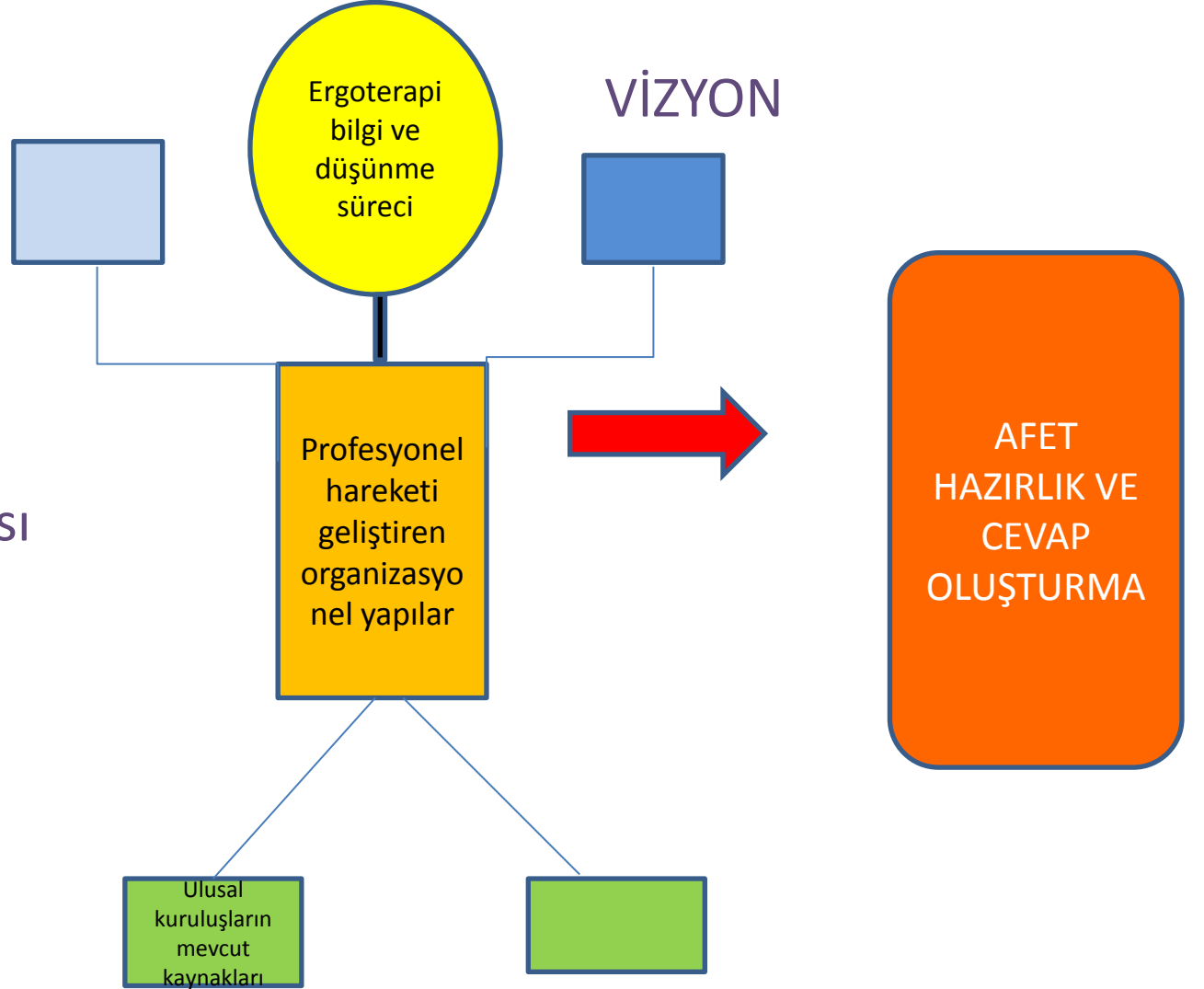
Disaster Emergency Response
Projects
Networking
Coordinating
Capacity Building

Post-disaster
Projects
Networking
Coordinating
Capacity Building

Dinamik bir sistem olarak ergoterapi

Afetlere hazırlık
ve cevap
oluşturmada
dinamik bir
sistem olarak
ergoterapinin katkısı

AFET
HAZIRLIK VE
CEVAP
OLUŞTURMA

Ulusal Eylem Planı Oluşturmak İçin Başlıca Aşamalar ve Sorular

- *Toplumun ihtiyaçları:* Toplumun öncelikli ihtiyaçlarından biz ne anlıyoruz? (Her faz için)
- *Ergoterapi amaçları:* Toplumun ihtiyaçlarına işaret etmek için neye ihtiyacımız var? (politika, uygulama, eğitim ve kapasite oluşturma gibi fonksiyonel alanlar ve hareketlerin seviyeleri)
- *Ergoterapi Hareketi için başlıca partnerler:* Birlikte çalışmak, paydaşlık kurmak, koordine olmak için ihtiyaç duyduğumuz başlıca partnerler kimlerdir?
- *Ergoterapi için başlıca hareketler:* Amaçlarımızı gerçekleştirmek için neye ihtiyacımız var? Bunu nasıl yapmalıyız? (spesifik stratejileri ve aktiviteleri tanımlamada aktivite ve tedavi modelleri kadar toplum-temelli, katılımcı ve partnerlik oluşturan yaklaşımlar)

Ulusal Eylem Planı Oluşturmak İçin Başlıca Aşamalar ve Sorular (2)

- **Görüntüleme ve değerlendirme:** Hareketlerimizin bir etki yarattığını nasıl bileceğiz? (Katılımcı yöntemleri)
- **Kaynaklar:** Hazırlıklı olma ve cevap oluşturma fazlarında ve aktiviteleri değerlendirmede kullanabileceğimiz var olan kaynaklar neler? Gerek duyduğumuz ek kaynaklar neler? (toplumsal deneyim ve beceriler, mesleki uzmanlık, ulaşım, materyal ve ekipmanlar, fonlar, gönüllüler, zaman..)
- **Ergoterapi kapasiteleri:** Bu planı başarıyla uygulamak için ek olarak ihtiyaç duyduğumuz yeterlilikler nelerdir? Bu yeterlilikleri nasıl geliştirebiliriz? (STK'larla paydaşlıklar, görevlendirmeler, danışmanlık, ergoterapi eğitiminde mesleki gelişim)

DISASTER PREPAREDNESS & RESPONSE PHASE	Preparedness	Emergency Response(Relief) first month	Recovery & Outreach Outreach is short term: home visits, therapy in puskesmas etc.	Recovery & CBR
<p>List 3 potential OT activities/ contributions for each phase</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Environmental assessment and identification of people with disabilities (establish accessible environment for warning system) 2. Modification/strategies and assistive devices according to identified accessibility issues 3. Training about disaster and evacuation of people with disabilities (general community and individual) <p>** using local approaches and warning systems for different types of disasters</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Play activities for children (for leisure/ diversion, to reduce stress) 2. Involve people with disabilities to participate in shelters (IDP camps) e.g. playing a role 3. Provide assistive devices and adaptive equipment using local/ available resources 4. Collaborate with NGO and government (for food, shelter, water, medications) for persons with disability. - e.g. how to distribute food to people with disabilities 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Identify people with disabilities and provide individual home-based rehabilitation - physical/individual 2. Environmental adaptation/Create adaptive devices for individuals with disability 3. Maximizing human resource toward productive activity (people with disabilities into productive roles) e.g. specific skill training for people with disabilities to build assistive devices 4. Group (activity oriented) therapy for people with traumatic stress to encourage interaction/reduce stress. (following individual assessment) - individual counselling (activity oriented) for people unable to attend group. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Create accessible environments including home and community environment (public facilities) e.g. give advice to government 2. Education to the community about disabilities e.g shift way of thinking 3. Vocational training for adults and education for children with disability and network with INGO, NGO and government, private sector, to identify opportunities for people with disabilities (shift way of thinking of stakeholders) - pre-vocational assessment - on job training - educating companies to include people with disabilities
<p>Identify the roles associated with the listed activities (e.g. service provider/field intervention, resource developer, consultant, facilitator, researcher)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. educator 2. consultant 3. service provider/ 4. assessor 5. resource developer 6. facilitator 	<ol style="list-style-type: none"> 1. facilitator 2. coordinator 3. contributor 	<ol style="list-style-type: none"> 1. facilitator 2. assessor 3. counsellor 4. consultant 5. educator 6. service provider 	<ol style="list-style-type: none"> 1. facilitator 2. educator 3. networker 4. service provider 5. trainer (pre-vocational and academic)
<p>Identify the skills required to carry out the activities in each phase</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. activity analysis 2. communication 3. design and redesign environment 4. disaster knowledge 	<ol style="list-style-type: none"> 1. creativity 2. leadership and management 3. activity analysis 4. assistive devices/ adaptive design 5. communication 	<ol style="list-style-type: none"> 1. productive analysis 2. task analysis (ergonomic, environment) 	<ol style="list-style-type: none"> 1.task analysis 2.interpersonal skills 3.networking skills

Workshop aktiviteleri

- Temel konseptlerin görsel olarak sunulması

Yerel durum

- Demografik özellikler, kültür, sosyo-ekonomik altyapı, dil...
- Afetin verdiği fiziksel, sosyal ve ekonomik zarar
- Ülkedeki ergoterapistlerin sayısı ve çalışma alanları
- SWOT analizi

Strengths

- Senior occupational therapist involved in coordinating a national response initiative
- One occupational therapist providing on-ground assistance with children
- Materials and resources available
- Well networked and coordinated response via the Senior occupational therapist
- Identified areas where occupational therapy could contribute now and in future

Weaknesses

- Occupational therapists generally not connected with the disaster response
- People/authorities are generally not aware of what occupational therapy is and could offer and thus mechanisms for occupational therapy involvement are not in place (e.g. secondments)
- Links between the occupational therapists involved and the rest of the profession are weak
- Succession planning /mentoring opportunities not yet being considered

Opportunities

- High level Ministry support for potential role of occupational therapy
- roles identified where occupational therapists can contribute

Constraints

- Most of the occupational therapists are presently located in district and urban areas

Çevre ve toplum ziyaretleri

- Terapistlerin, *kendilerinden daha uzman olan* hayatta kalan kişilerle çalışması
- Hayatta kalan kişilerin ihtiyaç ve kapasitelerinin değerlendirilmesi

Community visit

- Küçük ve büyük çalışma grupları, tartışma ve bilgilendirme seansları
- Katılımcı ödevler

Workshoplar sonunda kazanımlar

- 4 lke için ulusal afete hazırlık ve cevap oluşturma planları hazırlandı. İř gücü oluşturuldu.
- Ayrıntılı workshop raporları oluşturuldu.
- 3 Ülkede pilot projeler başlatıldı. Bu rapor hazırlanırken olan Java'daki depreme ilişkin 'acil cevap oluşturma hareketi' uygulanmaya devam ediyor.
- Endonezya, Tayland ve Sri Lanka'da ergoterapistlerle devlet organları ve sivil toplum örgütleri arasında paydaşlıklar kuruldu ya da geliştirildi.

Workshoplar sonunda kazanımlar

- Sri Lanka ve tüm bölgedeki ergoterapistlerin gelişimini destekleyerek birlikte çalışmak için WFOT ile uluslar arası sivil toplum örgütleri arasında taslak bir «Ortak Niyet Bildirgesi» geliştirildi.
- Planı yürütmek için tüm ergoterapi paydaşlarında (ergoterapistler, ulusal kuruluşlar, WFOT) bilgi, beceri, tutum, yeterlilik ve kaynakları içeren kapasite gelişimi sağlandı.
- Depreme hazırlıklı olma ve cevap oluşturma politikaları, planları ve uygulamalarında ergoterapistlere kılavuz olacak araçlar ve kaynaklar geliştirildi ve yeniden tanımlandı.
- Afetlerde etkili biçimde ergoterapi kapasitesini desteklemek için öncelikli ihtiyaçlar tanımlandı.

